

Megjelenik hetenkint háromszor a m. kedden, csütörtökön és szombaton.
Előfizetési díj:

Egész évre	10 frt.	o. é.
Félévre	5	50 kr.
Évnyegyedre	3	"
Egy hónapra	1	"

Szerkesztői szállás:
belső tordantozsa 122. szám.
Kiadó hivatal:
középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Előfizetési felhívás

a

„K. KÖZLÖNY“

1870. oct.—dec. évfolyamára.

Hogy t. olvasóink a nagy fontosságú harci eseményekről rögtön és pontosan értesülhessenek, minden nevezetesebb eseményről eredeti távsürgönyöket közlendünk. A lap megjelenése közben érkezett távsürgönyöket külön adjuk ki. A más lapok által hozott táviratokat a „Legújabb“ rovatban találják fel t. olvasóink; ha a pesti táviratokkal érkeznek nevezetesebb hírek, ezeket a „K. Közlöny“ rendkívüli mellékletként, a pesti lapok megérkezése után pár órával, külön lenyomatban hordatjuk szét.

A Szerkesztőség.

Előfizetési-díj:

octob.—decemberi évfolyamra 3 frt., egy hónapra 1 frt. o. é.

Az előfizetési pénzek posta-utalvánnyal kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutcai könyvkereskedésbe) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Az „országos honvédségi-egylet“ 476-ik számú aláírási íve szerkesztőségünk-nél van letéve; aláírásokat, adakozásokat elfogadunk f. october hó végéig. E szent ügyet a lelkes honleányok és hazafiak figyelmébe ajánlja

a „Kol. Közlöny“ szerkesztősége.

Pest, oct. 24. 1870.

(B.) A mai ülésben a jegyzőkönyv hitelesítetve, legelőbb az igazságügyminiszter szólott. Előadta a ministerium nevében azon törvényjavaslatok sorozatát, melyek részint már le vannak törve a ház asztalára, részint e napokban szándékozik a ministerium beadni.

Ezeknek száma a 60-at meghaladja. Hangsúlyozta a minister, mennyire sürgős a magyar államot a reformok által az európai műveltebb államok sorába emelni. Elmondta, hogy az országgyűlésnek permanentiája hátrányára van az egyes képviselőknek, kik e miatt magánügyeiket csak hiányosan intézhetik; de lehetetlenné teszi főleg a végrehajtó hatalom czélszerű és pontos vezetését, s a következő ülészsakra szükséges előmunkálatokkal is bajos a kormánynak elkészülni.

Ennélfogva felkérte a házat, hogy az idő s munka czélszerű beosztása által segítsen a bajon. Ugyan mivel felelt erre az ellenzék? Azzal, hogy a napirenden levő Miletics féle kérdésben újból a dietiok terére lépett, s oly elveket állított fel, melyek minden józan jogi fogalmakkal ellentétesek.

Az állítottat a baloldal részéről, hogy bárha Miletics a ház engedelmevel fogott perbe, bár a törvényes bírak által ítéltetett el, de az ítéletet nem lehetett volna végrehajtani, míg a ház annak végrehajtását nem engedélyezi; mi más szavakkal azt teszi, hogy a képviselő oly kiváltságos állásban van, hogy felette még a bírói hatalom sem állhat.

Felhozta Irányi Dániel a Martinovics és társai és Kossuth eseteit, kik hasonlólag törvényes bírak által ítéltetek el. Kár volt — ózetem szerint — ezen összehasonlítást tenni, mert amazok az ország jogai mellett küzdöttek, míg most az ország integritása ellen való törekvések mutatkoznak.

Megtámadtatott egy ítélőszék, s így meggyőződésükért akarván az ellenzék a bírakat a törvényhozó testület felelőssége alá vonni. Kérdem: hová jut igazságszolgáltatásunk, ha politikai czélekből így igyekezünk aláadni a bírói függetlenséget és tekintélyt.

Azt is fejtegették, hogy a kegyelmi jog gyakorlata is részben, mint a souverain hatalom részese, a házat illeti; nem vitatom ezen elv helytelenségét, de állítom, hogy ha e jogot a ház gyakorolná, ez nem mozdítaná elő a minoritás függetlenségét, s tulságos hatalmat adna a majoritás kezébe.

Szóval a baloldal mintegy elfeledkezve, hányszor ismételtetett az ő részéről az, hogy a privi-

legiumok kora lejárt, most egy privilegium mellett emelt szót; mert a képviselői indémnitás csak addig nem privilegium, míg a ház csak abban határoz: ha vajjon egy képviselő perbe fogatása megengedhető-e a nélkül, hogy a képviselő függetlenség kockáztatva lenne; mihelyt ennél tovább megy, a bírói ítéletek, s a végrehajtás körébe vág, privilegizált állásba helyezi a képviselőt.

Szólotiák még a szélsőbal részéről többen, a balközép részéről kevesen s ezek közt Tisza K., de mintha csak mozogni érezték volna maga alatt a talajt, kevesebb élénkséggel, mint máskor.

Általában a mai ülésben a baloldal magatartása nem mutatott arra, mintha a baloldal a reformok érdekében csak egyetlen dietiót is kész lenne áldozatul hozni; pedig, ha így folytatják, nem sok remény van abhoz, hogy gyorsabban haladjon a ház a reformok terén, mint eddig tévé.

Holnap lesz a szavazás a Miletics féle kérdés felett.

Sokszor ismételt, mégis alaptalan panasz.

+ Az ó-szász párt legvérmesebb töredékének lapja, a „Sieb. d. Wbltt.“ koronként ráragyújt szokott jeremiádjaira, melyek hallhatóság s hajajtoznak a germanizáló absolutismus és al-alkotmányosság macskaarany napjai után. Legújabbban octob. 19 ki, 24-ik számában találunk ilyen jajveszékli szöveget.

A közigazgatási költségek mikénti fedezése képezi a számtalanszor el- és megvariált themát. A változat andanteja az, hogy az állam ma is beszedi az absolutismus idejében megfizerezett adókat úgy a megyéken, mint a Sachsenlandban. Az allegretto: dicsőhymnus a sachsenlandi közigazgatás és törvénykezés „kielegítő“ voltáról, staccato a megyei állapot sajnos elmaradottságára, s befejezésül egy forte accord azon akadályokról, melyeket a szárszföldi adminisztráció és igazságszolgáltatás elébe a kormány maga gördít, az „előzékeny támogatás“ megvonása által.

Hanem ebben a politikai concert-darabban az allegro a leghatásosabb rész; ebben már a „Sieb. d. Wbltt.“ fortissimo kap bele a billentyűkbe, s a futamok egész colloraturájával, olvadékonyságával igyekszik hatást előidézni: a panasz mélabus melodija közt fel-felhangzik a vád erőteljes gördülése — csaknem az ég-zengéshez hasonlóan.

A „Sachsenland“-dal — ugymond a „S. d. Wbltt.“ — mostoha gyermekként bánik a magyar kormány, megfoghatatlan okokból. A megyék közigazgatási és törvénykezési költségeit egészen az állam fedezi, míg a „Sachsenland“ csak bizonyos meghatározott összeget kap e végre, adjutum salariale czim alatt; a többi a keblbi pénztárak kell hogy fedezzék. Az ultra-ó-szász közlöny ezt jogtalan eljárásnak mondja, mivel a sachsenlandi polgárok is ép azon adókat fizetik, mint a megyeiek. A „Sieb. d. Wbltt“-ot az indítja keserves panaszra, hogy az országos költségvetésben ismételve se szavaztatott meg elegendő pénz a „Sachsenland“ számára; az új berendezés után pedig ismét nem lehet reményleni az államzacsó megoldatását a „Sachsenland“ számára, mert az új megyetörvény szerint a törvényhatóságoknak keblbi kiadásait saját keblbi rovatalaikból kellend hordozni. A dolgok ily konok megrekedése folytán, így zörög és dörmög az ó-szász-ultra: mihelyt a megyék keblbi költségeiket saját rovatalaikkal fedezendik, a „Sachsenland“ sem fog államsegélyt követelni; de addig nem hajlandó nagyobb terheket hordozni, mint a megyék. Különbön orvoslatot, vagyis pénzt, a jövő budgettől vár, addig csillapítani fogja a furor teutonicust.

Ez az ó-szász panaszdal egyszersmind örvendetes jelenség. A legkonokabb ó-szász sem övedzi többé körül a Sachsenlandot ama sugárzó privilegium-dicsőrével, mely még 1862/3-ban is egész egyetemőket és a felejtethet, Schmerling által canonizált exco-mest is elvakította volt; a Sachsenlandot — és pedig nagyon helyesen — az egyszerű megyék sorába helyezi, azt kívánván, hogy amannak is emezéhez hasonlóan jusson ki az árnyékból és napfényből. Ezt a fontos bevallást, önismeretre jutást, ad notam

véve, a pénzkérdés csak a második sorba kerül.

Hogy a Sachsenlandot az ó-szászok is önkormányzati tekintetben ugyanegy színvonalra helyezik a megyékkel, ez correct és haladást képvisel az alkotmányos államtan bölcs értelmezésében; hanem az államsegélyre nézve, úgy látszik, még forog fenn egy kis félreértés.

A Sachsenlandnak, vagyis Királyföldnek, 1848 előtt voltak bizonyos tökéi, melyeknek jövedelmét, az adományozás jellegénél fogva, az igazságszolgáltatással kapcsolatos közigazgatás költségeinek fedezésére szokták volt fordítani, az állam ezt csak mintegy 23000 ftnyi adjutum salariale pótolta; ellenben a megyék keblbi pénztárai már régóta lefoglaltatván az állam nevében, a megyei administratio és justitia költségeit egészben a tartományi pénztár hordozta. Továbbá, a Királyföld másodbíró-ságát képező egyetem költségeihez se járult az állam; míg a m.-vásárhelyi királyi tábla kiadásait ismét nem a megyék fedezték. Ez volt az 1848 előtt fennálló párhuzam a Királyföld és a megyék közt.

Az absolutismus korában tetszett a királyföldi szövivőknek az 50000 frtot meghaladó, túlerintett jövedelmeket, az eredeti adományozás czéljával ellenkezőleg, iskolai és népnevelési czélokra felajánlani; hogy ez jó helyre volt fordítva, tagadni nem lehet; hanem jogosan-e, e felett még inter judices lis est. Még később abban tetszett magának az egyetem, hogy saját testéből ki-formált — t. i. mint politikai intézmények teremője — egy förtörvényszéket, gyönyörű fizetésekkel ellátott nagy személyzettel, s az egész terhet oda rőtta az állam nyakába, így mondván le az egyetem egyetlen lényeges functiojáról, hogy könnyebb vérrel játsz-hassa az országgyűléssal.

Mindezeket nem hozzuk fel recriminatio gyanánt; csak értékes adatokul arra, hogyan részeltetvé a királyföldi egyetem 1850 és 1860 után friss államterhekben, a Bach-Schmerling által megfizerezett adó daczára a megyék polgárait; s hogyan obégnak igaztalanságról, megrövidítésről, kártérítések elődázhatlan voltáról azok szövetségesei, kik parányiságuk daczára másokat jogtalanul terheltek, s államot játszódtak az államban.

Igen, de nem az akkori dolgokról van szó, hanem az 1870-kiekről, arról, hogyan fedezze N.-Szeben város az ő 3000 ftnyi deficitjét. Ugy tudjuk, hogy Kolozsvár most készül 400,000 ftnyi kölcsön felvételére; ezt az utat követhetné N.-Szeben is; úgy is az ó-szászok egy némelyike által visszasohajtott aerában már részesült volt ama millió s kölcsönből, melyet utóvégre meg se kellett fizetni, mert elengedettetett; pedig az államcassából folyt volt az és nem a fellegekéből. Valjon ennek fejében nem mondana-e le a „Sieb. d. Wbltt“ a magyar állampénztárral szemben formálható követeléseiről, s az így távolról pengetett kártérítésekről?!

Van még egy ok és ez a tulajdonkép döntő, mely miatt a „Sachsenland“, az az Királyföld törvényhatóságai nem követelhetik ma közigazgatási és törvénykezési költségeik fedezését az állampénztárból azon mérvben és arányban, mint a megyék és ez az, hogy a királyföldi törvényhatóságoknál a királyi városok egy kalap alatt vannak az illető székekkel vagy vidékekkel; már pedig a megyéken fekvő királyi városok efféle költségeit se hordozza az állam egészben; csak ha ezt így tenné, akkor állhatna meg a „S. d. Wbltt“ okoskodása. Mielőtt tehát oly nagy hangon vádaskodnék, jó lesz a dolog mélyére tekinteni; ha teszi, bizonyosan alább hagy a dörgedéssel és nem szól tulterhel-tetésről, melyet szász atyánkfiai zsebeinek kellene igazságtalanul hordozni — meg-bánni.

Pest, oct. 23-án 1870.

(B.) Tegnap 11 órakor megkezdte a képviselőház üléseseit.

A képviselők meglehetősen számmal jelentek meg, a ház határozatképes volt.

A ki azon hitben ringatta magát, hogy az

ellenzék, felhagyva eddigi taticájával, maga részéről is törekedni fog — czélszerű tárgysorozat s munkabeosztás által — a reform-kérdések megoldatását előmozdítani, családott. A baloldal eddigi eljárásához híven, újból incidenseket tol előtérbe, s hátráltatja a belügyi reformok létesítését.

Legelőbb Irányi Dániel emelt szót, nehez-telven a miatt, hogy Miletics Szvetozár képviselő a ház engedelmevel sajátvéteért perbe fogatott, mintán az esküdtzések, e törvényes bíróság őt egy évi fogságra elítélte, s ez ítélet rajta végre is hajtatott, az említett képviselő kénytelen volt a törvényesen kimondott ítélet előtt meghajolni.

Nem kívánom ezúttal vitatni, ha vajjon helyes-e a képviselői mentelmi ügy értelmezni, hogy a képviselő felülálljon a haza törvényein, vagy csak arra való, hogy alaptalan zaklatásoknak ne legyen kitéve; csak azt kívánom constátálni, hogy a baloldal újból pár napi dietiozásnak vetette meg alapját.

Majd, ha a tárgy napirendre kerül, s szük-ségesnek fogom látni, visszatérek a képviselői im-munitás elvi fejtegetésére.

Simonyi Ernő maga s elvtársai nevében adott be egy határozati javaslatot, melynek indoklásában azt kívánja kifejteni: miért pártolták űk a francia-porosz hádjárat elején a poroszokat, és miért rokonszenveznek ma már a francziákkal; végül előadta: micsoda lépéseket óhajti a kormány részéről a béke helyreállítása érdekében tétetni.

Nincs bizonyára senki e házban, ki a két nagy nemzet élethálá harezát különbösen nézné; nincs senki, ki ne méltatlankodnék, a midőn látja, hogy a 19 ik században két uralkodó nagyra-vágyása ily veszedelmet vala képes két virágzó or-szágra hozni, a midőn oly keservesen beteljesült: „Quid delirant reges plectuntur Achivi.“

Azonban éppen azon ekből, mert a képviselőház a magyar-osztrák diplomacia eddigi semleges magatartását helyeselte; mert nem lehet czélunk annak megváltoztatását erőszakolni, s mivel e tárgynak a képviselőházban való megvitatása, a vég-célunknak, a mihamarábbi békekötésnek is hátrányára válhatna; valószínű, hogy a képviselőház Simo-nyi Ernő indítványát egyszerű szavazással mellőz-ve — napirendre tér át.

Érintők az ülés nevezetesebb mozzanatait: adja az ég, hogy a mellékkérdésekből mihamarabb kibontakozva, a belügyi reformok terére lépjen a törvényhozás, melyeknek keresztülvitélet oly so-váro-gva várják e házon kívül, s melyeknek czélszerű megoldásától függ hazánk s nemzetünk felvirágzása.

A ministerium részéről bízhatólag már köze-lebből meg fog tétetni a munkabeosztásra vonat-kozó indítvány; jeleztetni fognak a legstürgősb tárgyak, tekintettel a rendelkezésre álló időre s arra, hogy a nyár folytatódva legyen kénytelen tilésezni az országgyűlés, mi egyfelől igen terhes a képi-selőkre, de másfelől a reformok életbeléptetését is csaknem lehetetlenné teszi.

Holnap napirenden lesz pár bizottmány meg-valasztása s Irányinak Mileticsre vonatkozó indít-ványa.

Legújabb táviratok.

A „K. Közlöny“ eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten oct. 25. 8 óra 30 p. estve. Érkezett Kolozsvárra 25. 11 óra 50 p. éjjel.

Berlin octb. 25. Frigyes Károly parlamentair lobogó alatt Metz-be indult (?). Schletstadt 2400 emberrel, 120 ágyuval kapi-tulált.

Nancy oct. 25. Grandprénél nagyobb porosz csapatok a franctireurok által nagy veszteség-gel visszaverettek; Chatillon újból megtámad-tatott, de siker nélkül.

Bécs, oct. 24. A mai „Wiener Abp.“ egy táviratot küldt Toursból a mai napról, mely je-lenti: A kormányi delegatio elvileg elfogadta a fegyverszünet iránt Angolország részéről tett javas-latokat. Thiers van kiszemelve, hogy a párisi köz-ponti kormány nyal való elzötesre értekezés után Bismarckal alkudozásokba bocsátkozzék.

Tours, oct. 23. A kormány ma egy körsür-gönyt küldött a külföldön levő ügyviselőihez, mely-ben mondatik, hogy az Angolország által indítvá-nyozott fegyverszünet a legjobb kilátással bír a constituante létesítésére és egybehívására.

Brüssel, oct. 24. A francia kormány — állítólag — elvileg beleegyeznek a területátengedésbe; a tárgyalások azonban alkalmasint meghi-nulnak azon nehezégeken, melyek a fegyverszünet feltételei és a garancia kérdése folytán előállhat-

nak. Olaszország előleges fegyverszünet nélküli békekötését javasol.

Tours, oct. 23. A poroszok Vernonnak másfél órai látogatása után a Heourt melletti erdősekbe vonultak vissza. A poroszok egy ismételt komoly ütközet után visszanyomták. A francia csapatok bámulatramélton küzdöttek. Viray és Cussy közt 22-én egész napon át igen komoly harc folyt, melynek eredménye még nincs tudva.

Tours, oct. 13. Ivry sur Eureben a nők, gyermekek, öregek is felkeltek az ellenség ellen. Mindkét részről súlyos veszteségek voltak. A poroszok Fisoresnél összpontosultak. A poroszok, kik Laferet szándékoztak megszállani, a hozzájuk érkezett komoly hírek következtében Laonba vonultak vissza, a megkezdett földmunkákat és élelmiszereket is ott hagyván.

Flórencz, oct. 22. Egy konstantinápolyi sürgöny a hó 21-ről jelenti: Görög- és Törökország egy offenzív és defensív szerződést írtak alá, közös eljárás végett minden oly hatalmasság ellen, mely a Keleten bódítólag szándékozik fellépni.

Tours, oct. 23. Kératry a mozgó őrkökből, mozgósított nemzetőrökből és önkéntes lövészekből álló bretagnei összes haderőnek főparancsnokává nevezetett ki.

Magyar országgyűlés.

A képviselőház ülése october 22-én.

Elnök: Somssich Pál.

Jegyzők: Bujanovics, Széll, Jámor, Májláth.

A kormány részéről jelen vannak: b. Eötvös József, Rajner Pál, Gorove István, Horvát Boldizsár és Szilágyi József miniszterek.

Elnök: A folyó évi aug. 5-én tartott ülésben méltóztatott határozatilag a képviselőház felügyeleti, s az elnökséget azzal megbízni, hogy a szükséges képest a legközelebbi üléséig ki idejkorán. Ezen egyrésztől rám nézve kötelező, másrésztől felhatalmazó megbízatás folytán a mai napra az ülést kihirdetem. Miután a szabályok értelmében megkívánató számmal a képviselők megjelentek, őket szívesen üdvözlendő, az ülést megnyitom.

Bemutatnak a bejött kérvények.

Hunyadmegye közönsége kéri a házat, hogy Hunyadmegyében Déva és Hátszeg városokban egy társas bíróság szerveztessék.

A honvédelmi miniszter levelet intézett az elnökséghez, melyben Buda városának főúratát (egy honvédmeház felállítására föltétlenül tett ajánlatára vonatkozólag) mint hozzá nem tartozót a képviselőháznak visszaküldi.

Elnök: Mindezen kérvények a kérvényi bizottsághoz utasíttatnak.

Ezenkívül szomorú kötelességem jelenteni, hogy időközben képviselőtársaink sorából a halál ismét két tagot elragadott, az egyik: a képviselőháznak köztisztviselői állott nestora Boczkó Dániel, Békéscsaba város képviselője.

A másik Kabós Imre Krasznó megye Szilágy-Somlyó kerületi képviselő. Kérem a képviselőházat, hogy mint két képviselőtársunk elhunytá felett szíves részvétét jegyzőkönyvileg nyilvánítani méltóztassanak. (Helyeslés.)

Képviselői állásukról a következő képviselők mondtak le:

Degenfeld Gusztáv gr., Szabolcs megye Nyírbogdány kerületi képviselő, Huszár László Komárom megye Tata kerületi képviselő, Szabó Miklós, Vas megye Szombathely választókerületi képviselője, Csörghe László Abauj megye Szepesi választókerület országgyűlési képviselője, Ugron László sz. udvarhelyszéki képviselő, Szappan Zsigmond Nyitra megye Galgócs kerületi képviselő. A tisztelt ház

által reám ruházott hatalomnál fogva az új választások iránt szükséges intézkedéseket már meg tettem.

Időközben következő új választási jegyzőkönyvek érkeztek be: Helfy Ignác Baranyamegye Szent-Lőrincz kerületi képviselő választási jegyzőkönyve. (Éljenezs a szélső baloldalon.) Vay Ádám gr. Szabolcs megye Nyírbogdány kerületi képviselő választási jegyzőkönyve; László Antal Szabolcs megye Nyírbogdány kerületi képviselő választási jegyzőkönyve; Degré Alajos Pest megye Váci kerületi képviselő választási jegyzőkönyve (éljenezs a szélső baloldalon) és végre Vécsey Tamás Késmárk városa képviselőjének jegyzőkönyve.

Mindezen választási jegyzőkönyvek az állandó igazoló bizottsághoz fognak áttétetni. Még a következő irományokat kell bemutatnom:

A főrendiház elnöke a közös ügyek tárgyalására megválasztott tagjainak névjegyzékét átküldi.

Andrássy Gyula gr. miniszterelnök ur ő méltósága értesíti a képviselőház elnökét, mikép ő cs. és ap. kir. Felseje a közös ügyek tárgyalására hivatott bizottságokat 1870. évi november hó 21. dik napjára Pestre méltóztatott egybe hivatni.

Sárkány József, a pest-kerületi esküdtszéki bíróságnak elnöke megküldi a Miletica Svetožár ellen hozott ítéletet úgy a semmitűszésknek ezen sajtógyűre vonatkozó végzését.

Úgy hiszem, tudomásul veszi a t. ház, (Jobbról fölkialtások: tudomásul vesszük!) Ellene szól Madarász József és Irányi Dániel.

Az iratok felolvasatnak.

Horvát Boldizsár igazságügyminiszter: Tisztelt ház! (Halljuk! halljuk!) Mindenekelőtt a species facti föltűtetésére kell az adatokat kiegészítenem. Méltóztatnak tudni, hogy Miletica Svetožár országgyűlési képviselő ellen a kereset csak azután indított meg, miután annak megindítására a képviselőház az engedélyt megadta.

A felolvasott irományokból kitétni, hogy Miletica Svetožár a törvényes bíróság által vétkeinek ítéltetett és ellene egy évi fogsági büntetés lett kiszabva. Az irományokból azonban nem tűnik ki egy tény melyet, kiegészítésül kötelességem elmondani. (Halljuk!) Azon körülmény tudniillik, hogy midőn ezen ítélet folytán a végrehajtási végzés ellene kibocsátott, ezen végrehajtási végzés ellen szintén semmiségi panasszal élt és semmiségi panaszát azzal indokolta, hogy mint képviselő mentelmi joggal bírva a végrehajtási végzés mindaddig nem foganatosítható, míg erre a képviselőház újabb határozat által engedélyt nem ad. Ezen semmiségi panaszt azonban a semmitűszék elvetette, és így ezen kérdés felett már az ország legfőbb törvényes bírósága ítélt. (Helyeslés jobbfelől.) Madarász József közbeszólt: de mi vagyunk ennek a bírái! Ellenmondások jobbfelől.) Egyébiránt ezt csak a ténykörülmények kiegészítéséül hozom fel, mert akár hozott volna e kérdésben ítéletet a semmitűszék, akár nem, a ház semmi esetre sincs hivatva, a végrehajtási végzést revízió alá venni. (Helyeslés jobbról, ellenmondások bal felől.)

Minthogy a képviselői immunitásról törvényünk nincs, a kormány maga indítványozta, hogy a delegáció tagjaira nézve fönnálló mentelmi jog a képviselőház tagjaira is kiterjesztessék. (Egy hang balfelől: E szerint tehát a kormánytól függünk!) Azt hiszem, hogy akkor, midőn a kormány ezt tette, nem követelt el valami rosszat és nem érdemel szemrehányást, hanem inkább elismerést. (Csernátony Lajos közbeszólt: gratias!) A törvényhozás tagjai tehát épen azon immunitásban részesülnek,

butorok ékíték; a pompás márványkandalló tetején chinai virágedény, két karu gyertyatartók a egy gyönyörű mintapildányu óra díszítették. A falakon egy pár családi arckép: a reichstadti hercege és Jerome királyé függöttek. Közelgő léptek szakították felbe vizsgálódásaimat, egy ajtónál a függönyöket szétvonván lassan, csaknem suttogva jelenté: „Majestesté l'Empereur” s nyomban belépett III. Napoleon. A császár elegans polgári ruhában volt, rövid zuávka, feszes nadrág- és sarkantyus magas szárú csizmákba öltözve.

Könnyedén inte fejével, s mig engemet ülésel megkínált, ő maga hátrattat kezekkel egy párszor fel- s alá járt néha-néha átható éles szemével engem végig mérve.

Lassan kezdett szólani, mintha bádgyadt lett volna, gondosan kerülve mindazt, mi Castelleau tábornok küldetésére vonatkozhatott volna.

Fáradtan támasztá könyökét a kaadáló párkányára, egy illatos cigaretté füstjét maga elé fuja.

Bátorságot vevék magamnak és nyíltan, tartózkodás nélkül kifejezém Charlotte császárnőnek amaz óhaját, mely szerint a Miksa-hoz írt levél tartalmát ismerni óhajtaná. Napoleon erre dühösen dobá maga elé a szivarját és ingerülten kiáltá: hogy ezen levél semmi olyast se tartalmaz, mi a császárnőt legkevésbé is érdekelhetné.

És más tárgyra áttérve, igyekezett felindulását előttem elrejténi.

Szándékmat ekként meghiusítva látván, felkeltem.

mely az 1868. 12. t. cz. ben a delegáció tagjaira nézve van megállapítva. Ezen törvényozók pedig világosan kimondja, hogy semmi oly nemű kereset nem indítható a delegáció tagjai ellen, mely kereseteket folytán személyes letartóztatás vagy pedig fogság állhatna be. A kormánynak közgei ezen szabályt mindig szigorúan szem előtt tartották, s a jelen esetben is a vizsgálat nem volt addig megindítva, a kereset a sajtóbírószág elé nem lett addig adva, míg a törvényhozás a maga jogánál fogva arra engedélyt nem adott. Tehát a jelen esetben is tökéletesen elég lett tőve a képviselői immunitás követelményeinek.

Azontul, ha egyszer a törvényes bíróságnak engedélyt adott arra, hogy a vizsgálatot teljesítse, és annak eredményéhez képest a vádlott felett ítéletet hozzon: megszűnik a képviselőháznak minden joga, és különösen azon joga, hogy a törvényes bíróságnak ítélete fölött superarbitrium forummá legyen; (Élénk helyeslés jobbfelől) hogy a fölött döntőn, ha vajjon a törvényes bíróság törvényesen járt-e el vagy nem.

Ha a formák terén hiba követtetett el, ott van a semmitűszék, mely hivatva van a fölött határozni; de formai kérdések fölött nem a képviselőházat illeti a határozat joga.

A tisztelt képviselő ur Bőszyrményi és Román eseteire hivatkozott. Ezen esetek azonban praecedáló praecedent nem képeznek. Bőszyrményi esetében ugyanaz történt, mi a jelen esetben. Miután ugyanis a végrehajtási végzés a törvényes bíróság részéről ki volt állítva: az a törvényhozásnak egy szeretlen bejelentetett. Az, vajjon a végrehajtás előbb vagy utóbb vétetik-e foganatba, — mint például történetesen Bőszyrményi esetében, betegsége következtében, tehát humanitási szempontból, a végrehajtás néhány héttel elhalasztott, — a dolog lényegét nem érinti.

De abból, hogy a közzaváló vagy pedig a független sajtóbíró ide bejelenti, hogy a végrehajtási végzés ezen vagy azon képviselő iránt ki van adva, azon következtetést nem lehet vonni, hogy valamely bíróság ítélete valamely képviselő ellen addig nem hajtható végre, míg a képviselőház arra engedélyt nem ad. Szintgy nem lehet Román esetével összehasonlítani a jelen esetet. Román a sajtóbírószág által ítéltetett el, még mielőtt képviselőnek megválasztott volna, vagyis az ítélet történetesen ugyanazon napon keletkezett, a mely napon Román képviselőnek megválasztott. Miután tehát akkor, midőn a végzést végre kellett volna hajtani, Román a képviselők sorába emeltetett: nagyon természetes volt, hogy képviselő ellen, ha előzetesen a keresetre engedélyt nem adott a ház, a végrehajtási végzés foganatosítására nézve kellett ezen engedélyt kikérni, hogy az immunitás követelményeinek elég legyen tőve.

Általában azon kérdés, hogy képviselőt letartóztatni szabad-e vagy nem, csak egyszer fordulhat meg a képviselőház előtt. Mihelyt a törvényhozás a per minden egyes stadiumában minden egyes kérdés fölött külön akarna ítélni, a törvényes bíróságok feleslegessé válnának, s a bírói függetlenség eo ipso meg volna sommitve. (Helyeslés jobbról.)

A kormányt nem lehet arról vádolni, hogy a mentelmi jogot meg akarná támadni, vagy szűkebb korlátok közé akarná szorítani. Sőt, a mint előbb volt szerencsém említeni, maga a kormány kezdeményezte azt, hogy — nem lévén törvény — a delegáció tagjainak immunitása terjesztessék ki a képviselőház tagjaira. Midőn önként védelmezik a képviselőház tagjainak immunitását, egyre kérem önöket: ne sértsek meg a bíróságok immunitását, és vegyék védelmük alá a bírói függetlenséget. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

A császár erre felém fordult s így szólt: „Köszönöm önnek hű szolgálatát, melyet szövetséges társam irányában tannított; Isten önnel; remélem, hogy visszatérve viszontláthatom önt.” S meghajtva könnyedén magát, a kihallgatásnak vége lett; én pedig a két Cent Gardes mellett immet elhaladva, a terembe léptem, hol Ney herceg mosolyogva barátságosan üdvözölt és kisíért. Szótlanul követtem őt, megtört szívvel bucsúztam el tőle, mert bizonyos valék, hogy a mexikói császárság halálos ítélete elhatározott tény volt.

Zaj nélkül haladt ki a kocsi a kastély udvarából. Az ácsorgó néptömeg már eloszlott, a gyertyák is nagyjából ki voltak már olva, s midőn a st. cloudi templom előtt voltam, a torony órája éppen 10-et ütött.

Finis Mexico! sohajték föl magamban.

A következő éjtel álmatlanul töltém és korán reggel már Almonte tábornoknál valék, a császárral beszélgetésemnek eredményéről őt tudósítandó.

Átlátta ő is a helyzet veszélyességét, s felkért, hogy még aznap Rómába utazzam s ott a császárnőt szóval értesítem mindenről és vegyem rá őt, hogy haladék nélkül Mexikóba viaszatérjen; így talán sikerülhet még a tornyosuló vérszél elháríthatni.

Leveleimet összeszedve s a portugali királynak a császárnőhöz intézett több leveleit magamhoz véve, még aznap Rómába utaztam.

Megérkezésem után a császárnőnél azonnal kihallgatást nyerték; nyíltan és őszintén ismétlém előtte Napoleonnai beszélgetésem minden szavát,

Angliára történik hivatkozás. Általában az egyik országnak törvényeit, viszonyait összehasonlítani a másik országával nem lehet. Tudok eseteket, melyekben magából az angol képviselőből is egyes képviselőket személyes fogságra vittek.

Egyáltalában nem fognak önök uraim országot Európában fölmutatni, a melyben a követek immunitása jobban biztosítva, szélesebb hatáskörrel ruházva lenne, mint Magyarországon.

Ennélfogva kérem a t. házat ne méltóztassék ezen tárgy érdemleges vitatásába bocsátkozni, mert az nem tartozik ide és mert ezáltal a bírói függetlenség volna megsérve, s kérem, méltóztassék azon eljárást követni, melyet követett a t. ház Bőszyrményi esetében, a midőn a ház a bejelentést egyszerűen tudomásul vette. (Helyeslés jobbfelől.)

Pavlovics István: pártolja Irányi indítványát.

Deák Ferencz: T. ház! A ház elnökének jelentése folytán Irányi képviselő ur indítványt tett. A házszabályok szerint az indítványt írásban kell beadni s csak azután lehet felettte határozni. Tartasuk meg itt is a házszabályokat és ne folytassuk a kérdések érdemleges vitatását. Majd ha az ki lesz tűzve napirendre, a ház ki fogja mondani, akarja-e tárgyalni s mit kíván ez ügyben tétetni. A házszabályokra hivatkozva kérem a t. házat, hogy ezen indítványt napirendre tűzze. (Jobbfelől helyeslés!) Szóltak még: Szontagh Pál, Simonyi Ernő, Csernátony Lajos, Hodossy Imre, Madarász József.

A házban ezután egy kis szünet állt be, mig az indítvány elkészült.

Bujanovics Sándor jegyző: Olvassa Irányi Dániel időközben elkészült indítványát.

Indítvány.

Mondja ki a ház határozatilag, hogy Miletica Svetožár képviselő a ház engedelmével a képviselői immunitás sérelmével fogatott el, — s azért addig is, míg a ház a ház határozna, nevezett képviselő azonnal szabadonbocsátatik.

Elnök: Ki fog nyomtatni és napirendre tűzni. Méltóztatnak talán kívánni, hogy hétfőre tűzessék ki? Hogy ha igen, úgy azt még ma ki fogom nyomtatni, — úgy is rövid az, a lapokban is meg fog jelenni — és a hétfői ülés napirendjére kitűzteni.

A szavazást megelőzőleg hosszas vita támad aziránt, mikép szavazzanak az indítvány felett. Többen az indítványt két részre kívánták osztani. Az előttről támadt vitában résztvettek: Ürményi Miksa, b. Simonyi Lajos, Zsedényi Ede, gr. Keglevich Béla, Möricz Pál, Gutby Benő, Patay István, Ghyozs Kálmán. Végül Horváth Boldizsár igazságügyér. A ház, miután az elnök a kérdést ismételve feltette és Hodossy Imre, Jókai Mór felszóllaltak, elveti Németh indítványát. Irányiét pedig a hétfői ülés napirendjére tűzi.

Gorove István: T. ház! Bocsánatot kérek, egy egyszerű beadványt akarok beterjesztetni azon czélból most, nehogy egy netaláni kifejlődhető hosszabb discussio miatt beadása elhalasztassék.

Ő cs. kir. Apostoli Felseje az 1868. IV. t. cz. 12. és 20-dik szakaszainak módosítását szentesítvén, kérem annak szokás szerinti kihirdetését.

Szentesített t. cz. kihirdettetik és hasonló kihirdetés végett a főrendekhez átküldetni határozatik.

Zsedényi Ede: Következő interpellációt intézi a pénzügyminiszterhez:

Tekintve, hogy az 1867-iki XII. t. cz. 27. § a

nem titkolván el előtte a császárság veszedelmes helyzetét sem.

Némán, reszkette hallgatá végig a szerencsétlen asszony tudósításait, mig a ház és ingerültségtől kipirult arcára sürű könnyzáró hullott; s kezemet megfogva, fájdalomtól elfojtott hangon mondá: „Köszönöm kedves E. buzgalmat, őszinteséget és önfeláldozást, melylyel ön nekem és a császárnak fáradsággal szolgált, s könyözve egy mellékszobába vonult.

Mánap — 1866. oct. 1-én — reggel még ágyban valék, midőn Sennor de Castillo külügyminiszter szobámba rohant s halálsáppadtan, remegő hangon tudósíta, hogy: a császárnő veszélyesen megbetegedett, hogy a császárnő megörlött!

Nem volt bátorságom ezen iszonyu hír után újból kérdezősködni, hanem gyorsan felugorva, felöltöztem.

Ekkor érkezett Sennor de Barrio — a császárnő főudvarmesternőjének férje — s megerősítő s borzasztó hírt.

Nem volt tehát okom a hír valóágán kételkedni. Ő, a magasas, önfeláldozó nő, ama nagy lélek, ki férje iránti szeretetből, Mexikó iránt táplált rokonszenvből határozta el magát Európába jöni, s vállalá el terhes küldetését, és ki törvényszerűen mindent csak állok csalárádság s alávaló árulással találkozott: fájdalomnak terbe alatt tehát megörlött; a világnak örökre meghalt. A császárnő megörlött, Napoleon aljas, cselszövő politikája áldozatává lön!

K. Gy.

TÁRCZA.

Miksa császár és III-ik Napoleon.

B. Estvan ezredes naplójából.

III.

Egy fürge udvari kamarás azonnal élémbe sietve, különöse ceremoniával üdvözölt s egy salonba vezetett, hol engem a császárnak első hadsegéde Ney tábornok fogadott.

Finom, udvarias modorral kezdte el társalogni velem, miglen egy csengettyűző beszélgetésünket félbeszakította.

Magát meghajtva, egy más terembe vezetett, hol az ajtónál két hatalmas Cent-Gardes kivont palossal és czifra egyenruhában őrtállott. Mindketten úgy állottak ott, mintha érezből lettek volna, mozdulatlanul.

Az ajtó felnyílt, a hadsegéd meghajtá magát, a nehéz függönyök szétváltak és én Napoleon dolgozószobájában valék.

Lassan körültekinték a szobában, mely gyöngy színű bőrtapettával volt bevonva; egy magas, gazdag faragványokkal ellátott íróasztal papírhalmazzal megrakva állott a két magas ablak között, melyek a kertre nyíltak, hol az esti szellő a hatalmas fák lombjait lengeté.

Egy állványon I. Napoleon életnagyságu mellszobra állott császári ornatásban.

A hátsó falakat gyöngyszürke bürrel bevont

szert a közös ministerium a magyar korona országainak külön kormányzandó ügyeire befolyást nem gyakorolhat, és ugyanazon törvény 41. és 43. §-ai szerint a bizottságok által megállapított közös költségek fedezése a magyar országgyűléshez tartozik.

Tekintve, hogy a jövő évre megállapított közös költségekből azon összegek, melyek Magyarországra esnek, az országgyűléshez terjesztett költségvetésbe felvételre, a közös pénzügyminiszternek havonként át is tétettek, és a közös pénzügyminiszter az elvállalt összegeknek a kitűzött cizókra leendő fordításáért felelős lévén, egyéb pénzforsokról nem rendelkezhetik.

Tekintve, hogy ugyanazon törvény 56. §-a szerint azon kérdés előleges elhatározása, vajjon valamely költség közösen vétesse-e fel Magyarországra nézve, minden egyes esetben Magyarországot illeti.

Tekintve végre, hogy a közös pénzügyminiszter, az e módon megállapított, és a f. évre ki is vetett közös költségeken kívül hadügyi követelés fedezése egy bécsi consortium útján és a magyarországi actív követelések elzállogosítása mellett 15 millió frnyi előlegezési költséget eszközölt, — alólírt azon kérdést intézi a pénzügyminiszterhez van-e tudomása ezen előlegezési költségről és ha van és ily előleges jóváhagyással eszközöltetett, mitép tudta ezen eljárás az idézett törvények rendeletével megegyeztetni?

A pénzügyminiszterrel közöltetni fog.

Simonyi Ernő: Következő határozati javaslatot nyújt be:

Tekintve, hogy azon háború, mely Francia- és Németország között jelenleg folytatatik, végeleményeiben a fennálló államviszonyokat megzavarva, előre nem látható véghetetlen bonyodalmakba dőlhetné;

tekintve, hogy az egyesült német seregek Sédánál a német nemzet minden jogos igényeinek érvényesítését biztosították;

tekintve, hogy a francia nemzet a német ügyekbe avatkozás minden szándékát ünnepélyesen visszautasítja, és így a porosz király által még most is folytatott irrató háború pusztán hódítási szándékkal folytatott támadó háborúvá változott;

tekintve, hogy a hódításokat más nemzet rovására tenni minden nemzet biztonságát veszélyezteti;

tekintve, hogy a kilátásba helyezett Páris ostromlása és lövetése az emberi haladás, és az általános civilizáció kipótolhatatlan kárával egyedül a francia nemzet megálázására, és oly békefeltételek kikötésére van irányozva, melyek Európa közérdekeivel meg nem férnek;

tekintve végre, hogy állandó béke csak úgy remélhető, ha egy francia, mint a német nemzet belügyeinek rendezésében s illetőleg az utóbbi egyességének létrehozásában semmi külbefolyás által nem akadályoztatik és ha Franciaország az európai nemzetek családjában, úgy kiterjedésénél mint népességénél s történelmi múltjánál fogva csorbát nem szenved;

mondja ki a ház határozatilag, hogy: a magyar nemzet a minő rokonszenven szemlélt a német nemzet erélyét, melylyel a saját sorsa fölötti szabad intézkedés jogát diadalmasan megvédte: ép úgy, mintán e cél elérése s biztosítása van, a legmélegebb rokonszenvenvel kíséri a francia nemzetnek saját szabadsága s területi épsége megóvására szorított önvédelmi határozatosságát; s felszólítja a kormányt, hogy a többi semleges hatalmakkal egyetértésben a humanitas, a népszaadság, a civilizáció s az európai közérdek által kárhoztatott további harcznak jogos és méltányos feltételek mellett berekesztésére minden kitelhető módon munkás legyen. Kelt Pesten, october 22. 1870. Beadják: Simonyi Ernő s. k., László Imre s. k., Sréter Lajos s. k., Klementis Gábor s. k., Irányi Dániel s. k., Helfy Ignác s. k., Lázár Ádám s. k., Madarász József s. k.

Elnök: Ki fog nyomtatni és napirendre tölteni. A szabályok értelmében mely napra kívánják kitűzni? Talán csütörtökre (helyeslés).

Még a bizottságok megválasztása iránt szükséges intézkedni, mert különben megakadnak a komoniánk. Először a napló bíráló bizottság választandó meg, miután a régi tagok közül csak is kettő fűgál már. Azután a gazdasági bizottságot perczig sem lehet már nélkülözni. A többi bizottságokat nem oly sürgős megválasztanunk, ámbár nagyon kívánatos lenne, különösen a kérvényi s a számvizsgáló, és könyvtári bizottságok megválasztása. A többiekkel néhány napig várhatunk.

Van ugyanis 12 bizottságunk, t. i. a naplóbíráló, gazdasági, kérvényi, számvizsgáló, könyvtári bizottságok, mentelmi bizottság, az egyetemi és a közalapok megvizsgálására kiküldendő bizottságok. A vasuti bizottság, a tanügyi bizottság. Van azután még a függő adósságoknak ellenőrzésére két országos bizottság, melyekről nem tudom kell-e választani vagy nem, a t. ház fog-e tekintetben határozni. Csak kettőt méltóztatassanak hétfőn megválasztani, t. i. a gazdasági és a naplóbíráló bizottságot. Az egyiknek, t. i. a naplóbíráló bizottságnak 22 tagja van, a gazdaságinak pedig 6.

Kérném, a szavazati jegyeket méltóztatassanak hétfőn reggel elhozni.

A napirend megállapítását is hétfőre lehetne talán hagyni. (Helyeslés.)

A mai ülésnek ennélfogva nincs egyéb tárgya; a legközelebbi ülés hétfőn reggel 10 órakor lesz.

Ülés vége 12 óra 40 perczkor.

A csatatérről.

A „Triester Zeitung“ egy f. hó 13. ról kelt párisi légzhajó levél után jelenti, hogy Páris gazdagon el van látva élelmiszerekkel, s több hónapig fog ellentállhatni; senki sem akarja az elszázi polgártársakat gyáván feláldozni.

Ama hadiőrök, melyek Garibaldi parancsnoksága alatt fognak működni, tonrsi tudósítások szerint olasz, spanyol, amerikai, lengyel és magyar önkéntesekből állanak, a pápai znávok egy részével együtt.

A Tonsrba költözött Siécle a következő tanácsokat adja Gambettának, az ifjú diktatorknak: „A francziák elfeledték, hogy francziák. Rendelje ön el: Mint hazatérő kardélre hányatnak az olyan tábornokok, a kik az ellenség elől megfutnak, vagy megokát kisebb erő által megveretni hagyják. Hasonlóképp minden mair, a ki az ellenség elfogadására megy s azt ünnepélyesen fogadja. Továbbá minden paraszt, a ki a francziák tól az élelmiszert megtagadja s a poroszoknak katonáink rejtekhelyét elárulja. Mindenki, a ki az ellentállást akadályozza; a ki vonakodik a védelemben résztvenni; mindenki, a ki a vérendszabályok bírálgatása által az ellentállókát elbátortalanítja; mindenki, a ki pártzsidokból egyenletlenséget hint a nép közé. Ezt tegye ön. Siessen!“

Lapszemle.

A sz. pétervári „Brizsevia Vjedomosti“, „Pangermanismus és Panlavismus“ című vezércikkében így nyilatkozik: „ha még eddig azon kérdésnek megoldása kétséges volt: mi a 19. század politikai mozgalmainak vezérő indoka, akkor a felelet ily nevezetes események után, milyek mai nap történtek, sem ingadozó, sem kétséges nem lehet. Sem a vallás különbsége, a határok igazítása, sem a dynasticus viszonyok, sem a politikai egyensúly, sem a történelmi tradíciók, sem a gazdasági érdekek, hanem a nemzetiségi elv szolgál időnk jelenségeül, az a 19. század eseményeinek főemelttyje. Az a fajháború, melylyel az új európai történelem kezdődik, s melylyel kétségen kívül végződni is fog; mivel a létért való harcz azon nap kezdődött, midőn az első élő erők kezdettek, és létük utolsó napján fog végzödni. Lehet, hogy ez szomorn, de elkerülhetlen, másithatlan, mint az élet törvénye.“

Ezen bevezetés után bozza elő a katolicizmus, orthodoxizmus és a protestantizmusnak örök viszállyait, és több elősorolt történelmi adatokkal be akarja bizonyítani, hogy a szláv és német fajnak összeköttözése semminemű fortélyok által el nem háritandó s így folytatja: „Oroszország csak akkor fogja történelmi missióját teljesíteni és a szlávokat vezérelni, ha a szlávok zászlóját kezébe veszi, a mint Poroszország a germán zászlót vette kezébe. A magyarok és a lengyelek kezébe vették a nemzetiség fenséges zászlóját, de mindenféle penészes ringy rongy régi papirokat kötöttek rá, melyek könnyen szolgálhatnak nekik balotti pompájukul. A papizmusnak bukása és az orthodoxizmus helyreállítása a nyugati szlávok közt, megsemmisíti az utolsó akadályt is, mely a szlávokat két táborra osztja. A nyugati szlávok, ha egyesülve is volnának, nem képesek magok ellentállni Germániának. Oroszországtól kell segítséget kérniük. Akkor talán a lengyelek is be fogják látni, hogy nem keletről, hanem nyugatról fenyegeti veszély nemzetiségüket, és kíváltk, ha a democraticus pártak leomossa a „szlachtyek“ álfényét, kik annyi századok óta magukat lengyel nemzetnek vallották, és legszemtelenebb módon farsadást kizsákmányolták, gyalázva és becstelentve a lengyel nevet.“

„Akkor a 100 milliónyi szlávok nyugalmassan nézve a mellette levő 50 milliómos szomszéd nemzetre, mely neki jelenleg még alapos aggodalmat okoz.“

Udvarhelyszék, oct. 20.

Ugron Lázár ur F. Fehérmegye fispánjává lett kineveztetése folytán, székhünk egyik képviselői állása üres. Ugron Lázár a képviselőségről csak az utóbbi napokban mondott le, ezért most mármint is elérkezettnek hisszük ez időt, hogy utódjáról ne csak gondolkozzunk, hanem a személyt illetőleg is megállapodásra jussunk.

Nálunk kezdetben 10—12 jelöltből is lehetett hallani. A „Hon“ négy jobb és egy baloldalirol, a „Pesti Napló“ pedig már csak három jobb és egy baloldalirol emlékezett meg.

Azonban úgy tudjuk, hogy ha való a Tibád Antal és Török Albert visszalépése, s ebben a férfiasan adott szó után, kétkedni sem lehet, úgy jelöljeink ezuttal csak Gyárfás Domokos és Papp János a jobb és Orbán Balázs a baloldalirol.

Kevés kivétellel, székhünk a jobboldal politikai elvét osztja. A baloldal még most számításba se jöhet, s bárha néhányan Orbán Balázs nevét hangoztatják, e hang nyomtalanul fog elenyészni.

Mi is Orbán Balázs öszinte tisztelői vagyunk, de sajnálkozva látjuk, hogy nevét ok nélkül ezuttal is megburcolják. A múlt alkalommal is székhünk 12 ezer választója közül alig száz szavazott rá; többet ezuttal sem remélhet. Ezen választók nagy részének politikai érettsége pedig megmerhet abból is, hogy a múlt választások két képviselőt illetően választani, Orbán Balázs neve mellett még egy jobboldalira is szavaztak. Ebből kitűnik, hogy e szavazók O. B.-nak nem annyira elvi, mint személyes barátai.

Igaz, hogy az utóbbi időben sok hihetetlen dolog történt, de, hogy Orbán Balázs magát nálunk megválasztatbassa, ezt elhinni is alig lehet.

Szóval, mindez ideig csak Gyárfás Domokos és Papp János azok, kiknek nevei komolyan említetnek. Mindkettő egyenes jellemű, jó hazafi, bármelyikbe megbízhatunk, ez kétség alá sem jöhet.

De, valamint minden háznak, úgy székhünk közönségének is megvannak oly saját házi bajai, melyeket csak a házaan belül, s csak az igazság és méltányosság alapján lehet elintézni, tisztába hozni. Eddigelő főkirálybírák tapintatos vezetése mellett az értelmiség bölcsességének sikerült álfelreértések és féltékenység között a helyes közéletet eltalálni. Ha zajogtunk is néha, de utóvégre is megértettük egymást, és soha sem volt panasza a miatt, mintha a méltányos igények figyelembe nem vétettek volna.

Ha valaha, most van és lesz szükségünk e higgadságra, hogy igazságosak és méltányosak lehessünk ezuttal is, a miként eddig valánk.

Mintán a két jelölt mindenike hozzájuk kötött igényeinket kielégíti, a fő és egyetlen kérdés az: ha valjon baráti rokon vagy ellenszenvünk legyen-e a választásnál irányadó. Mi azt hisszük, hogy ezuttal a mellé kell sorakoznunk, ki házi bajaink felidézésére semmi esetben sem szolgál okul.

Végül, mintán a „M. Polgár“ egyik közlelőbi száma egyik jelöltünket, Gyárfás Domokost, a hasábjain megsokott féktelen dühvel támadta meg, a közlemény írójának csak annyit jegyez meg, hogy ily módoni személyeskedés minálunk mindenki kárhoztatja, s elítéli, mert székhünkben a tisztesség tudása még nem ment ki a divatból.

A. B.

UJDONSÁGOK.

— Gyönyörű szép látvány élvezetében részesültünk múlt hétfőn este: mint lángtenger hatalmas éjszakai fény borította az éjszakai látkört s kevés felbeszakítással 7 órától 10 utáig tartott.

— Szűretünk meglehetősen rozslótt ki mind a bor minősége, mind idő tekintetében, s így nem csoda, hogy úgy folyt le, mintha nem is a szűret idejénél érők. Mulatságnak, vidorságnak és zenének — mint máskor szokott lenni — még nyoma se volt; az eső, fanyar időben mindenki sietett hazaszállítani cseudben a még fanyarabb szőlőt s otthon aztán meglehetősen édes ecetet nyomni belőle.

— Szerkesztőségünkhez is beküldetett a „Szózat képmagyarázata.“ A műlap nagyon csinos, 27* magas, 21* széles, ára 2 frt o. é. A kiállítás becsületére válik Kutas Imre könyvnyomdai műintézetének. E műlap minden könyvkereskedésben megrendelhető.

— A sz. kereszturi állami tanítóképző ünnepélyes megnyitása folyó hó 31-kén fog végbemenni. Az érdekelteket ezen alkalomra tisztelettel meghívja az igazgatóság.

(—) A kolozsvári polgári iskola megnyitása. A városi iskolai szék a város által állított polgári iskola megnyitását f. évi november hó 7-ik napjára határozta, a miről a tanítató szülöket és gyámokat azon megjegyzéssel siet értesíteni, hogy: 1) A beiratás ugyanazon hó 4. és 6. napjain történik az intézet helyiségében (szénutca Bogdánffy-bástya) az igazgatói tisztelet megbízott tanár dr. Császár Károly urnál naponta d. e. 8—9, délután 3—5 óráig. 2) Előre fizetendő: a) beiratási díj 1 frt; b) tandíj: kolozsvári adózó polgár gyermekeitől félévre 2 frt, más tanulótól 6 frt. A tandíjfelvételről felmentelést igénylő szegény tanulók eziránti kérelmüket az igazgatóhoz adják be a beiratáskor. 3) A nyilvános ünnepélyes megnyitás nov. 7-én délelőtt 10 órakor tartatik a városi közési teremben. Az iskolai szék megbízásából: Kovács Antal, b. jegyző.

— Üzv. Porrei Jánosné színházi tánozmesterő minden jelenleg divatos társalgási jellem- és magántáncokból oktatást szándékozik adni. Bövebb felvilágosítást hirdetési rovatunk és saját hirdetménye adand.

(—) Egy debreczeni polgár meguntta e siralom völgyének nyomorúságait, fölment házának padlására és fölakasztotta magát. De észrevették és levágták; mindamellett gondot adott a rögtön megjelent orvosnak újból a életre támasztani. Másnap reggel újból meglátogatta az orvos nehéz betegét, és nem csekély volt bámulása, mikor honn azt mondták neki, hogy a beteg kiment a malomba lizért.

(—) Érdekes adoma. Midőn Chassé tábornok Antwerpent feladta, az ostromló francia sereg más.

nap ott járkált a szédtő magasságu falakon. „Hajaj, szolt az egyik: hogy a patvarba tudtunk mi tegnap erre a magasságra felkaszakodni? Ma, ha megfosztanánk se tudnánk megtenni.“ „Parblen! elhiszem azt, válaszolt a másik, de ma nem lőnek ám ránk, mint tegnap.“

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

A közönség köréből. *)

Sepsi-Szentivány, oct. 9. 1870

(Folytatása és vége.)

A túlifa szállítást illetőleg tudósító ezt írja: „a megtartott árlejtés alkalmával a kívánt minőségű faszállításra oly árban senki se vállalkozott.“

En ellenkezőleg úgy tudom, hogy az árlejtésre több vállalkozók megjelentek, de kerek tudokra adatott, hogy oléért hét frtnál többet nem kapnak, s így re infecta távoztak, azon biztatással, hogy új árlejtés lesz. De ekkor a fk. b. ur nem volt jelen. Azután új árlejtés volt-e? nem tudom, de azt bizonyossággal igen, hogy a fk. b. ur egy öt fát hét forintot feljül adott. Ha tudósító ezért is közönségre kötelezettnek érezte magát, kár volt ily sokáig késni.

A másik interpellatit a főjegyzőhöz Gy. J. tette azon okért, mivel a főjegyző a biz. jknyv megtagadásáért a „K. Közöny“ idei 82. d. számában kijött felszólításomra nem felelt, illetőleg magát nem igazolta.

E tárgy személyemet érdekelvén, az ítéletet a tisztelt ölv. közönségre bízom; de szabadságot veszek arra, hogy az ügyet felderítsem, és tisztába hozzam.

Június 30-án a főjegyző a jknyv olvasatását a fk. bírói hatalommal tagadta meg, illetőleg feltételhez kötötte. Most a d. előtti ülésen szóval bevallotta, — mit tudósító is említ, — igaznak mindazt, mit köztem és közte történtnek írtam, mégis azt állította, hogy felszólításomnak nem volt alapja, mert a jknyv az archívumban vagyon, — megengedem, hogy a részben plájbásslal írt impurum ott vagyon, de én a letisztázottat kértem.

A sajtóságos logikájú feleletől a d. n. ülésen tudósító szerint is eltérve, írásilag ezt felelte: a kért jknyvet azért nem adta át, mivel a neveztet ur folytonos harcban áll a bizottmányi gyűléssel. Csak a buranoratis visszaélésekkel, egy alaptalan bekövetkezhető zaklatástól a ministeriumot, vagy a közönséget megkivánata kímélni (?) itt már a harmadik aslumba vount.

Bármelyik tisztviselőnek vagyon-e joga és hatalma a jknyv olvasatást megtagadni, vagy feltételhez kötni?

Egy tisztviselőnek ambíciójával megféré-e? hogy hivatalos eljárása ellen hírlapilag emelt vádat ignoráljon.

Tisztviselői állással és illemmel megegyező-e? hogy minden alkalommal más-más menedékbe vonuljon.

Az illedelem és alk. felelősség megtűri-e? hogy egy tisztviselő, ki jelenben e kérdéssel a vádlottak padjára ül, egy biz. taggal szemben paczkázzék. A gyűlés méltósága összeesen, úgy egyenként a tagoké is, megtűrheti-e azon merészséget, hogy egy egy biz. taggal szemben a ministerium nevét bitorolja, s önhibáját azzal takarja?

Az elnök és előkelő tagok — köztük hat képviselő — a gyűlés méltóságát és öreputatíójukat megóvták-e? midőn a jegyző visoletét elnézték, feleletit elhallgattak.

A jegyző feleletéből logice azt lehet levonni, hogy a jknyv eltagadását vagy egy új provokálás és személyem elleni bosszú-üzés, vagy valami hivatalos titkok eltakarása, vagy mindkettő szűlt. A felelet nem jogosít-e fel azon gyanúra és feltevésre? hogy a jknyvek általában nincsenek rendben, s azokban talán lehet, vagy van is olyan, mit másoknak, s még inkább nekem tudni nem volna jó a jegyzőre nézve. A jegyzőnek azon kétségbeesett mentégre, hogy a ministeriumot, vagy a közönséget akarta a bekövetkezhető zaklatástól kímélni, nem előbbi állításomat igazolja-e?

Csak az eddig mondottakból is láthatni, hogy itt a burocratia uralkodik, és pedig a lehető legnyomasztóbban. A közvélemény évek óta el van fojtva, s a gyertya a véka alá rejte. A tisztség ellenőrzés nélkül gazdálkodik saját szakállára, jegyzőkönyvei vizagátat nélkül vannak; mert arra pro forma, kétszer oly személyek nevezettek, kiknek érdekük a semmivetés, vagy éppen ahoz nem értenek, és ez itt rendes állapot. Egy példával illusztrálom. A gyűlés egyik főtárgya volt a költségvetés; és a hogy ment végbe? A jegyző szóval elmondotta, hogy most is, mint tavaly, a takarékosságot szem előtt tartva, készült — pedig a tavalyiból a ministerium sokat átkeresztetett — s ki készítette? a tisztség. Ki tudja a foglalatját? a tisztség, és felment a bizottmány nevében oly munka, miből egy betűt se látott. Hanem dabit dens his quoque finem, remélem nincs mese a szakmadás órája, és felülb helyen is meggyőződhet, hogy nem csak Rómára volt alkalmazható Tacitus e mondása: Is habitus animorum est, ut pessimum facinus pauci audent, plures vellent, et omnes paterentur.

Szentiványi György.

*) Az e rovatban megjelölt cikkekért csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a Szerk.

Beküldetett.

29

Minden szenvedőknek egészség a delicat Re-
valesciére du Barry által, a mely gyógyszer és
költség nélkül következő betegségeket gyógyít:
gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, takony-
hártya-, lélegzés-, húgybolyag- és vesebajok, gu-
mót, aszkort, mellszorulást, hurutot, emésztési-
dugulást, hasfolyást, álmatlanságot, gyengeséget,
aranyért, vízkört, hideglázt, szédülést, vértelulást,

fulzúgást, emelygést és hányást még a terheesség
alatt is, húgyfeszít, bűskomorságot, sorvadást, csúzt,
köszvényit, sárgaságot gyógyít. — 72,000 elisme-
rés gyógyításokról, melyek minden gyógyszerrel
daczoltak, áll rendelkezésre, melyekből kívánatra
kivonatok ingyen szolgáltatnak. Táplálókba a bűs-
nál, s úgy felnőttek mint gyermekeknek 50-szer
megtakarítja a gyógyszernek árát.

Ujvár, Magyarországon.

Több év óta nem volt teljes egészségem,

HIVATALOS.

(487)

Lovak árverezése.

(1-2)

Csütörtökön, október 27 kén 1870 délelőtt 9 órakor az itteni városi
gyalogasági lakatya előtt 16 darab kincstári hámosló az itteni 4-dik tüzérezred 10-dik
ütegétől, azonnali készpénz fizetés mellett el fog árvereztetni.
E lovak eladása csak azért történik, mert feleslegessé váltak.

HEM HIVATALOS.

(485)

Táncztanítási felhívás.

(2-2)

Alólírtak tisztelettel tudatjuk a nagy érdemű közönséggel, hogy e hó 16-án Ko-
lozsvára érkeztek és a táncztanítást **November 1-én** megkezdjük.
Programmunk magában foglalja a legkedveltebb és legkorszerűbb társas
és magán táncokat.

Felkérjük a t. cz. szülők, kik gyermekeiket nálunk taníttatni óhajtják; nem-
külömben a mindkét nembeli ifjúság, hogy szándékukat velünk mielőbb tudatni
sziveskedjenek.

Magán tanulókat és privát társaságot készséggel vállalunk. A tudakozódni és
jelentkezni akarókat szívesen fogadjuk minden nap d. e. 11-től 12-ig és délután
2-től 3-ig lakásunkon t. Marselek ur házában görbe szappanyutca 340-ik szám alatt.

HOLLENDER TESTVÉREK:
László és Márton.**Stein János**

papirkereskedésében Kolozsvárt kapható:

A 8 órai önkéntes természetes iskolája a gyors és
szépírást megtanulására, a legújabb csoportozat és vonalrendszer
szerint szerkeszté

Freiwirth L.

több cs. kir. ezred író-mestere és 182 működő író-mester tanítója.

Ára minden írásmódnak 1 frt helyett

csak 50 kr.

Ugyanitt mindennemű író- és rajzpapírok, író- és rajz-
szerek a legutányosabb árért megkaphatók.

csé. 4 frt 50 kr. **liszt alakban** 12 csé. 1 ft 50.
24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. 120 csé.
10 frt — kr. 288 csé. 20 frt — kr. 576 csészére
36 forint.

Kapható Barry du Barry és társa által Bécs-
ben, Goldschmidgasse 8. Pesten Töröknel, Kolozs-
várt Kronstädter Józsefnél, és Binder K. gyógy-
szerésznél a Szentháromsághoz, a városi Redoute
során. Debreczenben Borsos Ferencznél, és minde-
nyütt postai utánvét mellett.

(418)

(14-20)

Naponta jobban kitűnik, mily világ-
hírt volt képes magának a három igéző
keringő: „Frühlingsreigen“, „Lammers
Gyulától, — „Burschentänze“, „Schondorf
Jánostól, — „Jugendträume“, „Hübner-
Trams 0-tól, mind a művészi szerkezet,
mind valódi népszerű tartalma folytán
kivívni. — Egy mű (4 ív) ára csak 75 kr.
kapható Apitzsch Róbertnél Lipcsében
és minden könyv- és zenemű- kereske-
des által.

(488)

(1-3)

Hirdetés.

A kolozsvári állami tanítónő ké-
pezdében 21 személynek élelmezése
és az azokra való mosás nyilvános
árlejtés útján kiadatik. Vállalkozni
szándékozók értesítetnek hogy: 1) Az
élelmezés miként a mosás külön is
felvállalható. 2) Az élelmezéshez szük-
séges terítéket az intézet adja. 3) Az
élelmezést felvállalónak ad az intézet
egy konyhát, kamarát és egy szobát.
4) A mosás az intézet helyiségén ki-
vül történik. 5) Vállalkozók ajánlatai-
kat f. évi nov. 4-ik napjáig ad-
ják be gondnok Olasz Károly
urhoz.

Részletesebb értesítést addig is
nyerhetni igazgató-tanács tag Simon
Elek urnál.

Az igazgató tanács.

**Titkos betegségeket
és tehetetlenséget
gyógyít**
(elgyengült férfierőt)
gyógyít gyökeresen fonyós és tartós siker bizosi-
tása mellett
HANDLER MÓR
orvos és sebész, szülész és szemész.
Rendel naponta délelőtt 11 órától 1-ig
és délután 3 órától 5-ig.
Lakik Pesten, Lipót-város, Nádas utca 13 sz. 1-ső em. 14 sz.
Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz
adatik.

(181)

(3-3)

SIREMLÉKEK

külömböző színű és nagy-
ságu **gránit, már-
vány és ércz** siremlé-
kek találhatók Kolozsvárt
kül-tordautca 10 sz. alatti
raktáromban.

LORENCZ FERENCZ.

DIEMAR R.
lámpa- és ércz-árak-gyára Bécsben
indítja, miszerint új árjegyzékének kiadása megkezdett.
Olcsobb és jobb gyártmány mint minden versenyzőé.

Ajánlatra méltó:
Új és kitűnően szerkesztett Dímar szabadalmazott-körben-
egő, Jupiter-egők lapos bélé, Argand-lámpa előállítására.
A t. cz. közönség érdekében, kérem tudomásul
venni, hogy minden egők mellékelt gyárjegyet viselik.
(15-16)

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket
Ivél általi uton gyógyít a nehézkor valódi orvosa Dr. Knisch
O. Berlinben, jelenleg Louisenstrasse Nr. 45. Eddig 100-nál
több nyavalyatörést gyógyított meg. (97)

(436)

(3-3)

A brassai közönséges nyugdíj-intézetnek

a legutolsó évi pénzállási kimutatás szerint

724,712 o. é. frt s 71 kr.

jelentékeny tőkéje van, a mi árvai biztosíték mellett van elhelyezve és
a tagok kizárólagos tulajdonuk.

Az 1869-dik év végei 168,413 frt 60 kr. fizetett ki nyugdíj.
Egy egyszerű teljes nyugdíj-jogot 12 frt 60 kr. évi illetéknek 17-szeri fizetése
által lehet ezen intézetnél megszerezni, mely jog többszöri illeték fizetés által nő
velhető; azonban a kevésbé vagyonszók is biztosíthatnak, egy vagy több, 1 frt 26
kros évi illetékek 17-szeri fizetése által, maguknak részletnyugdíjakat.

A beállási év után a 18-dikkal kezdődik a nyugdíj-vonás. Már az első nyug-
díj nem jelentéketlen módra haladja felül a legfiatalabbakra néve is az egy évi il-
leték fizetést, az idősebbekre nézve pedig a nyugdíj az évi illetéket ötszörösen is
túlhaladja, s e mellett évenként folytonosan növekedik.

A ki 48-dik életévét túlhaladta, annak kor utánpótlást kell a beálláskor fizet-
ni anynyi évert, a mennyivel a 48-at túlhaladta, de ugyan anynyi évvel korábban
is lépik aztán nyugdíj-vonásba.

Az előnyök, miket ezen intézet szolgáltat oly szembetűnők, miszerint minden-
kit, a ki saját, vagy hozzátartozói jövőjéről könnyűszerűleg gondoskodni óhajt, fi-
gyelmeztetünk kell, miszerint új beállási nyilatkozatok csak október végei
fogadhatnak el az igazgatósági irodában, Brassóban a lópiacson 38 szám
alatt, vagy az intézeti ügynök urnaknál; s egyúttal emlékeztetjük mind
azon tagokat, kik évi illetekeiket ezen évben még nem fizették be, hogy
illeték fizetéseiket ezen határideig megtenni igyekezzenek, mivel ellenke-
ző esetben a nyugdíj-élvezetbe lépésnek a pontatlan fizetés által szük-
ségesképen bekövetkező hátravetődését csak is önmaguknak tulajdonít-
hatandják.

Végre felhívhatunk még azon tagok, a kik az 1869-dik évben 17-dik
évi illetekeiket fizették be, hogy nyugtázó-íveiket fennírt igazgatóságnál
minél előbb akár közvetlenül, akár pedig valamely ügynök úr által beadni
siessenek, hogy így azok az illető nyugdíj biztosítással még most ellát-
tassanak, s ezáltal a nyugdíj 1871-dik év január havában kifizetésének
netaláni késleltetése elkerültessek.

A szabályok valamint Brassóban az igazgatósági irodában, ugy ezen intézet
ügynök urnál, Kolozsvárt alulírott nál megtekinthetők, a hol kívánt felvilágosítá-
sok is egész készséggel adhatnak.

SCHILL MIHÁLY, ügynök.**Talmi arany!**

Kezeldünk, hogy ez ékszer még több évi viselés után is nem változik meg és a valódi
aranytól meg nem különböztethető. Hogy beszerzését mindenkinek lehetővé tegyük, következő oleo-
árak szabattak:

Női ékszerek.

- 1 pompás mellű 80 kr. 1 frt. 1.20, 1.80, 2.50,
3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frt.
- 1 pár fülbevaló 80 kr. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50,
4, 4.50.
- 1 Készlet egymáshoz illő mellűt és fülbevalóból
1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5,
5.50, 6, 6.50, 7, 7.50, 8, 8.50, 9.
- 1 gyönyörű nyakék nők számára keresztcsék-
vel 85 kr. finom 1 frt. finomabb 1.50, leg-
finomabb 2, 2.50.
- 1 nehéz karperecz 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50,
5, 5.50, 6, 7.
- 1 pompás bőrgy-medallion 50, 80 kr. 1 frt. 1.20,
1.50, 2.50.
- 1 elegáns gyűrű kövel vagy a nélkül 50, 80 kr.
1 frt. 1.50, 2, 2.50.
- 1 díszes nyakék medallionnal 2.80, 3, 3.50.

Úri ékszerek.

- 1 Legelegánsabb dívatos óraláncz 1 frt. 1.50,
1.60, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, medallionnal
2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6 frt.
- 1 hosszú nyakláncz a valódi aranytól meg nem
különböztethető 1.80, 2.80, 3.50, 4, 4.50,
5, 5.50, 6, 7 frt.
- 1 finom shawl- vagy nyakkötő 50, 80, 1, 1.50, 2.
- 1 legfinomabb medallion óra-fütyelék gyan. való
használatra 1, 1.50, 2.50, 3.
- 1 finom úri gyűrű kövel vagy anélkül 50, 80,
1 frt. 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3 frt.
- 1 csomó óra-fütyelék 40 kr.
- 1 pár legdívatosabb készlet-gomb email-kövel vagy
anélkül 50, 80 kr. 1.50, 2, 2.50.
- 1 készlet készlet és inggombok izlésesen össze-
választva 50, 70, 85 kr. 1, 1.50, 1.80,
2, 2.50, 3 frt.

Brilliant-ékszer, oly hű utánára a valódinak, hogy szakértők is megsejtik azoknak általa. Ez ék-
szer valódi chinazüstből vagy talmi aranyból készült. A kövek valódi gyémántporral csiszolt
kristályok, melyek eleven tüzöket sohasem veszítik el. A finomabbak valódi ezüst foglalatúak.

- 1 mellű 1.50, 2 frt. igen finom 2.50, 3, 3.50,
4, 4.50, 5, 6, 9, 10 frt.
- 1 pár fülbevaló 1.50, 2, egészen finom 2.50,
3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frt.
- 1 " chemisette-gomb 1.10, 1.50, 2 frt.
- 1 " készlet gomb 1.80, 2.80.

Keleti, örökké illatozó Jonquille ékszer, finomul metszve, fekete, különösen kellemes
illattal és kellet, legelegánsabb dívatos alakban.

- 1 mellű 1 frt. 1.20, 1.50, 1.80, 2 frt.
- 1 pár fülbevaló 80 kr. 1 frt. 1.50, 2 frt.
- 1 karperecz 20 kr. 45, 85, 1 frt.

A ki e czikkeket valódi minőségben bírn kívánja, forduljon személyesen vagy levélben egyenesen
hozzánk.

GLATTAU N.

első párisi bazárjához Ausztria számára Bécsben,
Kärntnerstrasse 51. Palais Tolosco.

Megrendelések tetszés szerinti nyelven is írva lehetnek. — A küldemények posta-
utánvét mellett vagy a pénz beküldése után eszközölhetnek.

(443) Illusztrált árjegyzék kívánatra ingyen küldetik meg.

FEHÉR MELL-SZÖRP

(weiszer Brust-Syrup)

több egészségügyi hatóságok s tisztí főorvosok
által igazolva,

mindennemű idült köhögések, mellfájások, nátház, elévült re-
kedtség, torokbántalmak s tüdő-elnyálkásodás ellen eddig még
kielegítő siker nélkül soba nem használtatt! — Ezen szörp mindjárt az
első használatnál feltűnőleg jóékonnyan hat, — különösen **görcsös köhö-
gés és szamárhurut**; elősegíti a nehéz s megaludt nyálkaki-
köpést, a gégeingert azonnal enyhíti s rövid idő alatt eltávolítja min-
den, — még az oly heves és gonosz **asztkörköhögést** is, s a **vérhányást**.

Egy kisebb üveg 60 kr., nagyobb üveg 1 frt.

Mayer G. A. W., gyáros Breslauban.

Kapható: Kolozsvárt, Binder K. gyógyszerésznél belső monostorutca
a Redout során. Sz. Udvarhely: Veress Ferencz urnál.

(478)

(2-4)

A Németország első gyógyászati testületétől megvizsgált s a magyar cs. kir.
helytartóság által kitűrt használhatósá végett szabadalmazott

csüszgyölcs

mindennemű csüsz, köszvény, taggyulladás, mell-, hát és gerinczfájás, lábszűz, fejeszűz,
dagadt részek, podagra, marjúlások és oldaltámasztások ellen, biztos sikerrel mint
első gyorsan és biztosan gyógyít-szer. 1 nyalab 1 frt 5 kr. kettős nyalab nehéz
fájalmak ellen 2 frt 10 kr. o. é.

parisi általános ragasz

Buon docore, am cinde seb, gely, dagad, gyűszű, és így ellen. Egy tégely
használati utasítással 35 kr. Egyedül valódi minőségben kapható: Kolozsvárt Engel
J. gyógyszerésznél.